

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดที่สังกัดเทศบาลตำบลแสนตุง จำนวน 70 คน ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการความรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการแสวงหาความรู้ 2) ด้านการสร้างความรู้ 3) ด้านการจัดเก็บและการสืบค้นความรู้ 4) ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการที่ได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิทสเกล (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2555 ถึง 25 มิถุนายน 2555 ได้รับแบบสอบถามที่ครบถ้วนกลับคืนมา 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดจำแนกตามเพศชายและเพศหญิง วิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบ t-test ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานใช้สถิติแบบ One-Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน 1 – 10 ปี

ในเรื่องของการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.40) มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.40) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 48 คน (คิดเป็นร้อยละ 68.60) และมีประสบการณ์ทำงาน 1 – 10 ปี จำนวน 62.90 คน (คิดเป็นร้อยละ 44)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถสรุปผลการวิจัย ในแต่ละด้านปรากฏได้ดังนี้

2.1.1 ด้านการแสวงหาความรู้การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้งไม่เคยขาด มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ท่านได้รับการสอนงานจากผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ และ ท่านได้เข้าร่วมการสัมมนาบ่อยครั้งเป็นลำดับท้ายสุด

2.1.2 ด้านการสร้างความรู้ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเรียนรู้โดยการ

ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ท่านได้นำเอาประสบการณ์การปฏิบัติงานที่ผ่านมา มาใช้แก้ปัญหการทำงานอย่างสม่ำเสมอ และ ท่านสามารถค้นพบเทคนิคการทำงานใหม่ๆ ด้วยตนเองเป็นลำดับท้ายสุด

2.1.3 ด้านการจัดเก็บความรู้และสืบค้นความรู้ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านจัดเก็บความรู้ไว้ในคอมพิวเตอร์ เช่น ไฟล์เอกสาร ฮาร์ดดิสก์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ท่านได้จัดเก็บความรู้โดยแบ่งหมวดหมู่และแยกเนื้อหาไว้อย่างเหมาะสม เช่น หนังสือสั่งการ และ ท่านมีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นระเบียบสามารถค้นหาได้ง่ายและส่งมอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเป็นลำดับท้ายสุด

2.1.4 ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสื่อสารภายในองค์กรมีการใช้สื่อวีดิทัศน์สิ่งพิมพ์ เครื่องเสียง อย่างสม่ำเสมอ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ท่านได้รับความรู้ขององค์กรจากการสื่อสารด้วย การบันทึก การรายงาน จดหมายข่าวประกาศ อย่างสม่ำเสมอและ ท่านสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นในระหว่างการประชุมเป็นลำดับท้ายสุด

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธี LSD (Least – Signefecant Different) พบว่า

3.1 บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่เป็นเพศชาย มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่เป็นเพศหญิง

3.2 บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 20 - 30 ปี บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 31 - 40 ปี บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุง ที่มีอายุ 41 - 50 ปี

3.3 บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

3.4 บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 20 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี บุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 20 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราดมากกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 10 ปี และบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้งที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 20 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้งอำเภอเขาสมิงจังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรของเทศบาลให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้ หรือจะอาจเป็นเพราะว่าบุคลากรของเทศบาลได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารองค์กรให้การสนับสนุนด้านการเรียนรู้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยการให้ทุนการศึกษาต่อและส่งเสริมด้านการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ วสันต์ ลาจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยพบว่า การจัดการความรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังเวียน ผักไหม (2552 : บทคัดย่อ) การจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยภาพรวมมีการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและได้มีการสอนงานจากผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ และตัวบุคลากรเองได้หาความรู้ด้านการปฏิบัติงานจากสื่อ เช่น สิ่งพิมพ์ บทความ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ทำให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณา มงคลวิวัฒน์ (2551: 14 -15) อ้างถึง ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ได้ 4 ประการ ว่าการแสวงหาความรู้และรวบรวมความรู้จากแหล่งภายในองค์กร ความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลส่วนใหญ่ในองค์กรทั้งหลาย เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง สำหรับการเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร การได้มาซึ่งความรู้ต่าง ๆ จากภายในองค์กร สามารถทำได้ดังนี้ การให้ความรู้พนักงาน เช่น การสอนงาน การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุม การแสดงผลงาน ระบบพี่เลี้ยง การเรียนจากประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติ การดำเนินการเปลี่ยนแปลง ในกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ

ด้านการสร้างความรู้ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยภาพรวมมีการจัดการความรู้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำเอาประสบการณ์การปฏิบัติงานที่ผ่านมาไปใช้แก้ปัญหการทำงานอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน บุคลากรจะมีการศึกษาวิเคราะห์แยกแยะก่อนการแก้ไขปัญหาทุกครั้ง ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสุพรรณา มงคลวิวัฒน์ (2551: 14 -15) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ 4 ประการ ว่าการสร้างความรู้ การแสวงหาความรู้ เป็นการปรับใช้ความรู้โดยทั่วไป แต่การสร้างความรู้เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ การสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวข้องกับแรงผลักดัน การหยั่งรู้ และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล การสร้างความรู้ใหม่ควรอยู่ภายใต้หน่วยงานหรือคนในองค์กร ซึ่งหมายความว่าทุก ๆ คน สามารถเป็นผู้สร้างความรู้ได้รูปแบบต่าง ๆ ในการสร้างความรู้มีดังนี้

ด้านการจัดเก็บความรู้และสืบค้นความรู้ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยภาพรวมมีการจัดการความรู้ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นบุคลากร มีการจัดเก็บความรู้ไว้ในคอมพิวเตอร์ เช่น ไฟล์เอกสาร ฮาร์ดดิสก์ และได้จัดเก็บความรู้โดยแบ่งหมวดหมู่และแยกเนื้อหาไว้อย่างเหมาะสม เช่น หนังสือสั่งการ และเทศบาลเองก็มีความพร้อมในด้านเครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน และเทคโนโลยี ทำให้การจัดเก็บความรู้และสืบค้นความรู้มีอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรียา จันทรอินทร์ (2550 : บทคัดย่อ) การศึกษาความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีความพร้อมทั้ง 3 ด้าน ด้านทัศนคติ ด้านเทคนิค ด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ การจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการสื่อสารภายในองค์กรมีการใช้สื่อวิดีโอทัศน์สิ่งพิมพ์ เครื่องเสียง อย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรได้รับความรู้ขององค์กรจากการสื่อสารด้วย การบันทึก การรายงาน จดหมายข่าวประกาศ อย่างสม่ำเสมอ และเมื่อได้ความรู้จากการเรียนรู้แล้ว มีการนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีการถ่ายทอด ให้กับเพื่อนร่วมงาน ทำให้การถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของทิพย์รัตน์ อติวัฒน์ชัย (2550 : บทคัดย่อ) การจัดการความรู้ในวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการความรู้ด้านการเรียนรู้ พบว่าองค์กรมีสถานที่ เครื่องมือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้มาก

2. เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยจำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรเพศหญิงมีการทำงานที่เป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2546 : 95) กล่าวว่า เพศหญิงมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ความแตกต่างทางเพศ ทำให้ความสนใจด้านงานแตกต่างกัน และเพศหญิงมีความอดทนที่จะทำงานที่ต้องใช้ฝีมือ และความละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย และสุพัตรา จึงสง่างาม (2541 : 36) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของเพศชายมีการริเริ่มสร้างสรรค์วิเคราะห์แยกแยะ มีความมั่นใจในตนเองมากกว่าเพศหญิง แต่เพศชายก็จะยอมหรือจำนนต่อกฎเกณฑ์ต่างๆ ได้น้อยกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสัมพันธ์ เวียงสงค์ (2550 : 66) พบว่าพนักงานที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงานแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยจำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรขององค์กรมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก และยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งใหม่ๆ ฉะนั้นอายุไม่ใช่ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการความรู้ของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิติพล นวลมณี (2550 : 65) พบว่าอายุ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมของข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในองค์กร

4. เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยจำแนกระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จะมีประสบการณ์การทำงาน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา จรรยาวิวัฒน์กุล (2546 : 98) พบว่า ผู้มีพฤติกรรมการทำงานดีจะมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอำภา สังข์วิชัย (2543 : 96) พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและตรงกับการศึกษาของนิติพล นวลมณี (2550 : 65) พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความพร้อมของกลุ่มข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในองค์กร

5. เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรมากกว่าจะได้เปรียบในเรื่องการตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกันยา สุวรรณแสง (2550 : 81) ได้กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละคนทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกออกจากกันไม่ได้ ประสบการณ์เป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และในเวลาเดียวกันผลจากการเรียนรู้ ทำให้คนมีการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ แต่ต้องอาศัยผ่านงานนั้นๆ มาก่อน เช่นเดียวกันกับการศึกษาของอังคณา จรรยาวิวัฒน์กุล (2546 : 98) พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานดีจะมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ของบุคลากรในเขตเทศบาลตำบลแสนตุง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าบุคลากรมีการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี แต่มีบางด้านที่เสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่

1. ด้านการแสวงหาความรู้ บุคลากรควรมีการเข้าร่วมการสัมมนาให้บ่อยขึ้น และควรมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลจากประชาชน เทศบาลอื่น ๆ และแหล่งอื่น ๆ ให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และองค์กรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ด้านการสร้างความรู้ บุคลากรควรที่จะพัฒนาหาเทคนิคการทำงานใหม่ๆ ด้วยตนเอง ให้มากยิ่งขึ้น หรือสร้างความรู้โดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา และกิจกรรม เพื่อนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

3. ด้านการจัดเก็บความรู้และสืบค้นความรู้บุคลากรควรมีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นระเบียบ สามารถค้นหาได้ง่ายและส่งมอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และควรมีการปรับปรุงข้อมูลและแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาใช้งานและทันต่อเวลา

4. ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ บุคลากรควรมีความสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นในระหว่างการประชุม และควรมีการจัดระบบพี่เลี้ยงสอนงานให้กับบุคลากรใหม่ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน ระหว่างกันเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ข้อเสนอแนะทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ของบุคลากรในองค์กร ให้ทุกคนมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกคนในองค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ต่อไป

3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด